

ako mnogo čitajo in poslušajo poučne govore. Za kmetijske sinove pa zahtevajmo kmetijske šole, navajajmo jih k pridnemu čitanju in izobrazujmo najinteligentnejše za govornike. Mladenisko gibanje, ki se je začelo na Spod. Štajerskem, je v tem oziru zlata vredno. (Navdušeno pritrdjevanje.)

Kmetijski pregovor pravi: Ko bo kralj Matjaš spet kraloval, bo naš kmetič dobro kmetoval. Onega kralja Matjaša in njegove lepe Alenčice, o katerih pojejo naše narodne pesmi, ne bo nazaj. Vendar pa še lahko naš kmet enkrat dobro kmetuje. Kralj Matjaš mu naj bo močna stanovska zveza, zvesta spremljevalka pa: visoka stanovska izobrazba! (Navdušeno odobravanje.)

Sprejele so se na to še resolucije, v katerih se priznava potreba zveze krščanskih slovenskih kmetov, zahteva se slovenska kmetijska šola, sprememba lovskega zakona ter se odločno ugovarja proti Stallnerjevemu predlogu o okrajnih zastopih. Pri volitvi novega odbora je bil izvoljen predsednikom kmet in župan v Bezini, g. Muc. Novi predsednik je mož odločno katoliškega in narodnega mišljenja in opravičeno smemo upati, da se bo pod njegovim vodstvom društvo tako lepo razvijalo kakor doslej.

Domača knjižnica.

Pod tem naslovom bomo poročali o vseh knjigah, ki zaslužijo, da bi jih imela vsaka slovenska hiša, katere bi naj prebiral vsak Slovenec in vsaka Slovenka. Za tokrat zadostuj nekaj splošnih besed o pomenu in ureditvi domače knjižnice.

Dandanes, v času splošnega napredka, je dobil tisek velikansk pomen. Kdor ima za seboj časnike in knjige, ta zmaguje. Zato pa je tudi postala potreba branja splošna. In res, dandanes se veliko bere po svetu, veliko dobrega, pa še veliko več slabega. Za primerno berilo ukažljivemu ljudstvu skrb povsod različna društva in družbe, pri nas Slovencih nam ponujajo obilo berila naša bralna in izobraževalna društva, zanj pa skrbi najbolj preslavna naša Mohorjeva družba.

Pa kar nam ponujajo bralna društva, še ni dovolj. V krajih, kjer biva zavedno ljudstvo, ki ljubi pravi napredek v vseh rečeh, najdemo pri vsaki hiši domačo knjižnico. Slavni jezuit o. Aleksander Baumgartner pripoveduje v opisu svojega potovanja po škot-

ski deželi na Angleškem, da so ga skoraj povsod, tudi v vsaki delavski hiši prijazno vsprejeli. Našel je tu precej bogastva, tam zopet obilo revščine, nečesa pa ni manjkalo nikjer — namreč domače knjižnice.

In res, domača knjižnica naj bi se nikjer ne pogrešala tudi pri našem slovenskem ljudstvu. Marsikje jo sicer že imajo, vendar pa je še najti tudi med Slovenci mnogo hiš, kjer zastoj povprašuješ po kaki lepi, koristni knjigi. In vendar je za današnje hude čase branje dobrih knjig tako potrebno! Kjer so dobre knjige in tudi dobri katoliški časniki pri hiši, tam bivajo tudi zavedni, podučeni, značajni in pristni ljudje, katerih nihče, še tako zvit sovražnik ne more pridobiti za slabo stvar ali za slabo stranko. Kolike koristi torej lahko donša primerna domača knjižnica!

Priznati moramo v naše veselje in nam Slovincem v čast, da je naše ljudstvo silno branjaželjno in da se domače knjižnice tudi vedno bolj in bolj ustanavljajo. Pa eden pogršek je še najti mnogokje, namreč ta, da domače knjižnice niso urejene in da se tako poizgubé ali le prekmalu raztrgajo najlepše knjige.

Predraga slovenska mladina, vi mladeniči, ve dekleta! Prosim vas, oskrbujte vi lepo povsod domače knjižnice! Priskrbite za domačo knjižnico primeren in varen prostor, najbolj v kaki omari, ali oskrbite za domačo knjižnico kar posebno shrambo. Ni še dolgo od tega, kar sem obiskal vrlo kmetisko hišo. Domači sin me takoj povabi v zadnjo izbo in mi pokaže krasno urejeno domačo knjižnico. Naredil je sam posebno omario zanj. Dal je vezati imenitnejše knjige in jih je še povrh povil v močen papir. Razvrstil jih je v zabavne, pobožne in podučne. S posebnim ponosom mi je pokazal svojo domačo knjižnico, rekoč: »Glejte, tu so skriti moji zakladi!«

Seveda sem vrlega mladeniča kaj lepo pohvalil. Tako naj bi bilo pri vsaki slovenski hiši. Dobra knjiga je človeku vedno zvesta prijateljica in zanesljiva svetovalka v dušnih in posvetnih zadevah.

Slovenska mladina, vsprejmi v svojo skrb domače knjižnice. Kjer jih ni, jih pa ustanovi. Kake knjige pa naj uvrstiš v domačo knjižnico, pa ti bomo razložil v prihodnjih člankih. Ciriljev.

Politični ogled.

Poslanec Robič se je v proračunskem odseku večkrat oglašil k besedi ter opominjal

ministre na spodnještajerske razmere. Ker vlada hoče ustanoviti nekaj novih okrajnih glavarstev na Štajerskem, opomnil je g. poslanec, da novo glavarstvo nikjer ni bolj potrebno nego v velikanskem celjskem okraju. Grajal je, da uradniki pri okrajnih glavarstvih ne znajo slovenski in da se večkrat slišijo pritoževanja, da počasi rešujejo vloge. Pri glavarstvih so navadno nastavljeni le grofi in baroni, sinovi neplemenitih rodov težko pridejo zraven. Ostro je prijel vlado, da vladne osebe na Spodnjem Štajerskem podpirajo nemškutarstvo. Zahteval je, da se podpirajo na Spod. Štajerskem sadjarji. Naj se ustanovi pletarska šola, ker je pri nas vrbovja, katero se drugače težko uporabi. Tudi rokodelska šola in šola za nasajanje novih vinogradov je na Spod. Štajerskem sila potrebna.

Finančnega ministra bi skoro vrgle — mitnice. V proračunskem odseku je predlagal kmetijski poslanec Šrafel, naj se denar od mitnic dovoli finančnemu ministru samo za 6 mesecev, potem pa se naj mitnice odpravijo. Večina poslancev je bila voljna za to glasovati. To je uvidel minister, za to je vstal in jih rotal, naj tega ne storijo, ker to bi bila njemu nezaupnica in on bi moral odstopiti. Poslanci so se dali omeščati in glasovali, kakor je minister hotel. Taki so avstrijski poslanci! Kmetje se ne bi jokali za sedanjim finančnim ministrom, ki je imel za železnice in kanale pripravljenih 800 milijonov, za kmetijske potrebe pa le 4 milijone!

Tudi kmet plačuje. Peku Orniku se posrečilo, da dobi Ptuj novo deklisko meščansko šolo. Meščani imajo že dosti takih šol. Tudi kmet jih pomaga plačevati. Da bi se vsaj kmetu dale tudi višje izobraževalne, kmetijske šole! Ali da bi se mu vsaj drugače pomagalo z večjimi podporami za nasade v opustošenih vinogradih, za regulacijo rek in druge potrebne reči. Za meščane se stori veliko, za kmeta pa le bore malo. Ali bo to »Štajerc« upal povedati svojemu krušnemu očetu, Orniku?

Wolf zopet izvoljen. Znani vsenemški kričar Wolf, ki je moral pred kratkim položiti poslanstvo, ker je zapeljal zaročenko svojega prijatelja, je bil pri državnozborni volitvi v sredo zopet izvoljen. Wolf je dobil 1696 glasov, dr. Bachmann 1297, in češki kandidat dr. Čížek 309. Izvoljen je torej Wolf. Pri zadnji volitvi je dobil 1994, nemškoliberalni kandidat dr. Werunsky pa 1136 glasov. Vsenemci so pokazali, koliko pri njih velja postenje.

«izvoljena posoda»; Kristusa je sv. Duh gnal v puščavo, in angeli so mu tamkaj stregli.

3. Zimski čas.

Toplo solnce me je zvalo iz mestnega zidovja, katerega se človek dosti naveliča celo zimo, na bližnji holmec. Ko hodim vkreber, hodim po hosti. Zdaj hoditi po gozdu, je tako, kakor bi nas vodila pot med samimi ubožci. Visoka drevesa, ki so po letu lično oblečena, zdaj kakor siromaki vzdigajo nage roke proti nebesom, da si izprosijo od svojega stvarnika novo, zeleno suknjico. Borovje in črni les sploh je na boljšem, je bogat in med drevesi, ker nikdar ne ostane nag, ampak že ima pripravljeno novo iglovje, kadar zavrže staro suknjo. Drugo gozdno drevje pa je pravi ubožec, ki mora dolgo čakati nove obleke, kadar ponošena ni več za rabo, dokler se ga nebeski Oče ne usmili ter mu ne omisli nove.

Dan se krči. Zima vedno hujše pritiska. Solnce je zamerilo, ker smo mu prej čestokrat očitali, da nam preveč pripeka. Zdaj se pa kuja, in se dalje in dalje pomika od nas. Naj mu le mrzla burja odpiha jezo in obrije lice, bo se pa rado polagoma in sramežljivo vračalo k nam. — Ni modro, kujati se. Kdor se kuja, meni, da je drugemu šibo splel, a jo mora potem sam razpletati.

4. Trpljenje.

Citraš struno napenja, da mu lepo poje. Človek Boga nikdar lepše ne kliče, kakor če mu Bog pošilja križe in težave. Preveč pa citraš ne napne strune, sicer mu počí, a je tudi ne popusti celoma, ker potem ne poje. Ljubi Bog človeku ne nalaga večjih križev, kakor jih more nositi. »Bog pa je zvest, ki vas ne bo pustil skušati bolj kakor premorete, temveč bo storil tudi s skušnjavo izid, da jo zmagate.« (I. Kor. 10, 13.) Če se pa ljudem predobro godi, postanejo lahkomišljeni in pozabijo na Boga in mu ne dajo časti, ki mu gre. Pozgube se v svojih praznih mislih, in ne častijo Boga, kakor treba Boga častiti (Rimlj. 1, 21.).

Vse trpljenje v življenju treba voljno prenašati in se navaditi trpeti, da nas zadnje muke na smrtni postelji ne zmagajo in ne pogubijo. Veselje in žalost spita v eni postelji.

5. Misel na večnost.

Postni čas je. Resnobne misli obhajajo človeka. Pogostoma me vznemirja strah pred peklom. Prav pravi sv. Avgustin: »O večnost, kdor misli na te, in se ne spokori, nima ali vere ali nima srca.« Ptica v ptičniku je podobna peklu. Kolikrat se dvigne ptiček, da bi vzletel, pa vselej ga strešica ptičnika nazaj odbije, da pade na tla. Pravičnost božja je

streha, ki odbija vse upanje zavrženega človeka. Dokler je še človek na zemlji, je »ptica nebes« (Mat. 13, 32), prost mu je vzlet proti nebesom.

Dobri kristjani delajo kakor tisti, ki v Ameriko silijo, pa ne mislijo v Ameriki ostati, ampak si le dosti zlata in srebra nabrati, potem pa se prej ko prej vrniti v domovino.

«To mislite, kar je gori.» Če se tvoj duh kvisku dvigne, mu zemlja ne ugaja več. Kdor se iz visočine ozira na zemljo, temu so naše hiše male kakor mravljišča, in ljudje majhni kakor mravljičice okoli lezejo.

Bilo je par dni pred adventom. Napotim se obiskat cerkve Matere Milosti. V predmestju je trebalo prav pazljivo hoditi; po noči je namreč nekoliko dežilo, a jutraj je sever potegnil in je bila torej pot ledena. Na ulici je postajala primerno še mlada žena, s katero je šla gologlava deklica, ki je menda ravno šoli odrastla. Na prvi hip sem spoznal, da se druga od druge poslavljata. Ko mimo njih grem, pravi mati deklici: »Ljubi moj otrok, saj veš, da bi te rajši doma imela, pa tudi dobro veš, da nisi sama, da vas je več in da za vas vse v naši miznici ni zadosti kruha, zato pa si moraš zdaj sama kruhek služiti.« Deklica je žalostna stala pred materjo in jej je zapirala pot. Včasih je par